

ردیف	مبحث	تعداد
۱	آرایه ادبی و قالبهای شعری	۵
۲	ویرایش و تصحیح جملات	۰
۳	سبک‌شناسی و داستان‌نویسی	۰
۴	تاریخ ادبیات	۳
۵	دستور	۵
۶	معنای لغت	۳
۷	املائی لغت	۲
۸	معنی و مفهوم	۷

(بر اساس و ترتیب فصول کتاب جدول بارم‌بندی سؤالات)

۱۳۱- در کدام گزینه معنی مقابل بعضی واژگان نادرست است؟

- (۱) (ازرق: کبودفام) (سَموم: زهر) (سمین: زیبارو) (۲) (جیران: همسایگان) (حرز: بازوبند) (شاب: مرد جوان)
(۳) (حبر: مرکب) (سورت: تند) (شاطی: ساحل دریا) (۴) (حرامی: راهزن) (سقط: ناسزا) (صرّه: کیسهٔ سیم و زر)

۱۳۲- معنی واژه‌های: مفاجا، معرض، عدّت، ترّهات، در کدام گزینه درست است؟

- (۱) حمله کردن، روی گرداننده، برگ و نوا، شگفتی‌ها (۲) یک‌باره، اعتراض کننده، آمادگی، سخنان بیپوده
(۳) ناگهانی، اعتراض کننده، ساخت جنگی، شگفتی‌ها (۴) ناگهان، روی گردان، ساز و برگ جنگ، سخنان گزاف

۱۳۳- از میان واژه‌های زیر، معنی مقابل چند واژه درست است؟

(اشاعت: پراکندن) (تشویر: شرمساری) (انها: شیوه‌ها) (تجیل: بزرگداشت) (راحله: زیبارو) (شَمَر: آبگیر) (ضجرت: دلتنگی) (سطوت: قهر و غلبه) (روضه: بهشت) (راجل: سواره)

- (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت

۱۳۴- در کدام بیت غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) ما بارگه دادیم این رفت ستم بر
(۲) هر کس که به جان آرزوی وصل تو دارد
(۳) یک لحظه در آن حوضه اگر بنشین
(۴) چون آهن سوده که بود بر طبقی بر
- بر قصر ستمکاران گویی چه رسد خذلان
دشوار تواند که محقر ثمن است آن
صد مرتبه فریاد جهان سوز آید
در زیر طبق مانده ز مغناطیس اججار

۱۳۵- در متن زیر، املائی کدام واژه نادرست است؟

«وزیر گفت: وداع وطن و رنج غربت به نزدیک من ستوده‌تر از آن که حسب و نسب در من یزید کردن، اگر تکلف‌ها واجب داریم و معونت‌ها تحمل کنیم، بدان راضی نگردند و در قلع و استیصال ما کوشند.»

- (۱) استیصال (۲) غربت (۳) نسب (۴) معونت

۱۳۶- «حسان العجم» لقب کدام شاعر عصر قاجار است و اثر منثور او چه نام دارد؟

- (۱) قآنی، بهارستان (۲) قآنی، پریشان
(۳) فروغی بسطامی، پریشان (۴) صبای کاشانی، عبرت‌نامه

۱۳۷- نخستین منظومه پنج گنج نظامی کدام اثر است و به پیروی از کدام کتاب سروده شده است؟

- (۱) خسرو و شیرین، مثنوی مولوی
(۲) هفت پیکر، حدیقه الحقیقه
(۳) مخزن الاسرار، حدیقه الحقیقه
(۴) مخزن الاسرار، مثنوی مولوی

۱۳۸- در کدام گزینه، نام صاحب اثر درست نیست؟

- (۱) تمهیدات، عین القضاة
(۲) سیاست‌نامه: خواجه نظام الملک
(۳) کشف الاسرار: ابوالفضل میبدی
(۴) نوروزنامه: عطار نیشابوری

۱۳۹- در عبارت: «و تدبیری دیگر ساختند در برانداختن خوارزمشاه آلتون‌تاش، سخت واهی و سست و نرفت.» فاعل فعل

«نرفت» کدام واژه است؟

- (۱) آلتون‌تاش
(۲) تدبیری
(۳) خوارزمشاه
(۴) «ند» در ساختند

۱۴۰- «چه» در عبارت زیر، چه نوع کلمه‌ای است؟

«و بایاد در این تاریخ سخنان وی، چه آنکه گفته و چه نبشته تا مقرر گردد خوانندگان را که نه بر گزاف است.»

- (۱) حرف ربط دو گانه برای برابری
(۲) حرف اضافه برای اختیار
(۳) هر دو ضمیر پرسشی
(۴) اولی صفت پرسشی، دومی ضمیر پرسشی

۱۴۱- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت زیر، به ترتیب کدام است؟

«پیرهن می بدرم دم به دم از غایت شوق که وجودم همه او گشت و من این پیرهنم»

- (۱) قید، مضاف‌الیه، بدل، مسند
(۲) متمم، مضاف‌الیه، مسندالیه، مسند
(۳) متمم، متمم، بدل، مسندالیه
(۴) قید، متمم، مسندالیه، مسند

۱۴۲- در متن زیر، به ترتیب چند ترکیب وصفی و چند ترکیب اضافی وجود دارد؟

«عصر حافظ، عصر فروپاشی قدرت‌ها، حتی قدرت معنوی خلافت بغداد نیز هست. در این دوره، گسترش زبان فارسی در

بیرون از مرزهای جغرافیایی ایران به اوج خود رسید.»

- (۱) چهار، هفت
(۲) سه، نه
(۳) چهار، هشت
(۴) سه، هشت

۱۴۳- در کدام بیت حذف فعل به قرینه معنوی صورت گرفته است؟

- (۱) سیاه اندرون باشد و سنگدل
(۲) مکن بد که بدبینی از یار نیک
(۳) نصیحت شنو مردم دوربین
(۴) ندیدم به نزدیک رایم پسند
که خواهد که موری شود تنگدل
نروید ز تخم بدی یار نیک
نپاشند در هیچ دل، تخم کین
من آسوده و دیگری پای بند

۱۴۴- کدام بیت فاقد آرایه تشبیه است؟

- (۱) آن کشیدم ز تو، ای آتش هجران که چو شمع
(۲) سر ز حسرت به در میکده‌ها بر کردم
(۳) یارب این آینه حسن چه جوهر دارد
(۴) نازنین‌تر ز قدت در چمن ناز نرسد
جز فنای خودم از دست تو تدبیر نبود
چون شناسای تو در صومعه یک پیر نبود
که در او آه مرا قوت تأثیر نبود
خوشر از نقش تو در عالم تصویر نبود

۱۴۵- در همه ابیات آرایه اغراق به کار رفته است به جز ؟

- (۱) پاک کن چهره حافظ به سر زلف ز اشک
(۲) جوی‌ها بسته‌ام از دیده به دامن که مگر
(۳) دارم امید بر این اشک چو باران که دگر
(۴) حافظا شاید اگر در طلب گوهر وصل
ورنه این سیل دمامد ببرد بنیادم
در کنارم بنشانند سبهی بالایی
برق دولت که برفت از نظرم باز آید
دیده دریا کنم از اشک و در او غوطه خورم

۱۴۶- آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

«چو شمع گر بسوزانی رخ عیشم بر افروزد و گر تیغم نبی بر سر، سر بختم برافرازد»

- (۱) استعاره، تشبیه، کنایه، جناس (۲) ایهام، کنایه، مجاز، جناس
(۳) تشبیه، موازنه، ایهام، مراعات نظیر (۴) مجاز، تشبیه، مراعات نظیر، موازنه

۱۴۷- کدام بیت ردیف ندارد؟

- (۱) در گه او پناه را شاید
(۲) عقل همچون بهار دلجو بست
(۳) عشق آتشانشان بی‌آبست
(۴) وان کسان کز برون درماندند
- تخت او تاج ماه را شاید
کتاب فرزاتیش در جویست
عشق بسیار جوی کمیابست
دان که در دست خویش درماندند

۱۴۸- ابیات زیر در چه قالبی سروده شده است؟

- «کردگار تو مر تو را نگران
مردمان جهان همه زین سان
زین ترش بودند در این زندان
- (۱) غزل (۲) قطعه (۳) مسقط (۴) مثنوی
- تو به شهوت متابع دگران
گشته از بهر سود جفت زیان
مرگ را کند کی شود دندان

۱۴۹- مفهوم عبارت: «هرچه زود بر آید، دیر نباید»، در کدام بیت وجود دارد؟

- (۱) آن چه بر ما می‌کنی امروز بر ما بگذرد
(۲) آن چه دیدی برقرار خود نماند
(۳) آن که ناگاه کسی گشت، به چیزی نرسید
(۴) که ناپایدار است و ناسازگار
- صاحباً رحمی بکن ما را غم فردای توست
وان چه بینی هم نماند برقرار
وین به تمکین و فضیلت بگذشت از همه چیز
چنین بود تا بود این روزگار

۱۵۰- در همه ابیات به جز بیت به فضیلت خاموشی تأکید شده است.

- (۱) آخر گفتار تو خاموشی است
(۲) چون نداری کمال و فضل آن به
(۳) شانه را در هر سری سازند جای
(۴) گر توانی بر لب خود مهر خاموشی زدن
- حاصل کار تو فراموشی است
که زبان در دهان نگه داری
زان که با چندین زبان خاموش ماند
عالم آسوده را بر هم نمی‌باید زدن

۱۵۱- معنی عبارت مشخص شده زیر، کدام است؟

«بوسهل زوزنی کمان قصد و عصیّت به زه کرد و هیچ بد گفتن به جایگاه نیفتاد.»

- (۱) ارزش او با بدگویی‌ها پایین آمد.
(۲) اجازه بدگویی به کسی نمی‌داد.
(۳) بدگویی او به هیچ گونه مؤثر نشد.
(۴) با بدگویی به جایگاهی نرسید.

۱۵۲- معنی عبارت زیر، در کدام گزینه درست است؟

«طغرل حاجیش را بر وی در نهان مشرف کرده بودند تا انفاس یوسف می‌شمرد و هر چه رود، باز می‌نماید.»

- (۱) پنهانی حاجیش را به جاسوسی گماشته بود تا یوسف را سخت زیر نظر بگیرد.
(۲) حاجیش را با آگاهی مأمور کرده بود که از یوسف مواظبت کند.
(۳) جاسوسی که اشراف کامل داشت، مأمور کرد تا پنهانی نفس‌های یوسف را بشمرد.
(۴) رسولی را آگاه کرده بود تا مراقب یوسف باشد.

۱۵۳- همه ابیات به جز بیت بیانگر تجلّی معشوق بر هستی است.

- (۱) آن روز شوق آتش می‌خرمنم بسوخت
(۲) آن شد ای خواجه که در صومعه بازم بینی
(۳) عکس روی تو چو در آینه جام افتاد
(۴) حسن روی تو به یک جلوه که در آینه کرد
- کاتش ز عکس عارض ساقی در آن گرفت
کار ما با رخ ساقی و لب جام افتاد
عارف از خنده می‌در طمع خام افتاد
این همه نقش در آینه اوهام افتاد

۱۵۴- بیت:

«کسی که حسن و خط دوست در نظر دارد محقق است که او حاصل بصر دارد.»

با کدام بیت تناسب مفهومی دارد؟

<p>و اندرین کار دل خویش به دریا فکنم
ور نیند چه بود فایده بینایی را
ای من فدای شیوه چشم سیاه تو
ما غلط کردیم و صلح انگاشتیم</p> | <p>۱) دیده دریا کنم و صبر به صحرا فکنم
۲) دیده را فایده آن است که دلبر بیند
۳) نرگس کرشمه می برد از حد، برون خرام
۴) شیوه چشمت فریب جنگ داشت</p> |
|---|--|

۱۵۵- مفاهیم کنایی: آتش زیر پا داشتن، خار در دیده ریختن، آب گردیدن دل، چشم سیاه کردن، به ترتیب در کدام گزینه

درست است؟

- ۱) بی تاب شدن، حسود بودن، عاشق شدن، با رغبت نگاه کردن
- ۲) بیقرار بودن، عذاب کردن، بی تاب شدن، نگرستن به شوق
- ۳) تحمل کردن، عذاب کردن، عاشق شدن، بخیل بودن
- ۴) بیقرار بودن، ترساندن، انتظار کشیدن، خسیس بودن

۱۳۱- گزینه (۱)

سمین به معنای «چاق و فربه» صحیح است. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۲۵۸)

۱۳۲- گزینه (۴) (همان، ص ۲۵۶، لغات مشابه، لغات مهم، مترادف)

۱۳۳- گزینه (۲)

از ۱۰ واژه مورد سؤال ۴ واژه غلط معنی شده بودند و معنای صحیح آنها به قرار زیر است: آنها: خبر دادن، ۲- راحله: ستور بارکش، شتر قوی، سفر کننده، ۳- روضه: باغ، مفرد ریاض، ۴- راجل: پیاده.

۱۳۴- گزینه (۳)

با توجه به معنای بیت «حوضه» به معنای اراضی‌ای که توسط یک رود مشروب می‌شوند، غلط است و املای صحیح کلمه مورد نظر «حوزه» به معنای جانب و طرف است. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۲۵۷)

۱۳۵- گزینه (۴)

با توجه به معنای عبارت «معونت» به معنای «یاری» غلط و «مؤونت» به معنای «رنج و سختی» صحیح است. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۲۶۰)

۱۳۶- گزینه (۲)

او از شعرای قرن سیزدهم و از شاعران بزرگ دربار فتحعلی شاه و محمدشاه و اوایل ناصرالدین شاه بود. فتحعلی شاه او را «مجتهدالشعراء» لقب داد و محمدشاه نیز قآنی را «حسان العجم» می‌خواند زیرا در شعر مخصوصاً قصیده سرایی چنان بر کلام تسلط داشت که مایه اعجاب هر خواننده اوست. او کتابی به نام پریشان دارد که به تقلید از گلستان سعدی نوشته شده است. لازم به ذکر است که «حسان عجم» در ادبیات فارسی در اصل لقب خاقانی است و عمدتاً او را به این نام می‌شناسند و درباره قآنی باید گفت که فقط احمد شاه قاجار او را به این نام می‌خواند. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، ص ۱۴۲، قرن سیزدهم)

۱۳۷- گزینه (۳) (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، ص ۱۳۶)

۱۳۸- گزینه (۴)، «نوروزنامه» اثر خیام نیشابوری است (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، ص ۱۳۵)

۱۳۹- گزینه (۲)

«نرفت» در این عبارت به معنای «عملی نشد، چاره‌گر نیامد» آمده است و فاعل آن «تدبیر» است و مقصود گوینده این است که آن تدبیر و چاره‌اندیشی عملی نشد. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۱۹۲، فاعل)

۱۴۰- گزینه (۱)

گزینه‌های ۳ و ۴ نمی‌تواند درست باشد چون بعد از «چه» اسم نیامده است و گزینه (۲) هم غلط است زیرا «چه» مطلقاً حرف اضافه نیست (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۲۲۲)

۱۴۱- گزینه (۱)

«دم به دم» قید زمان است «شوق» بعد از کسره آمده و مضاف‌الیه اسم قبل از خود است. «گشت» فعل ربطی، «وجود» مسندالیه، «م» بعد از «وجود» مضاف الیه، «همه» بدل و «او» مسند است. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، ج ۳، ص ۱۸۹، ترکیب)

۱۴۲- گزینه (۳)

در عبارت مورد نظر کلمات: ۱- حافظ، ۲- فروپاشی، ۳- قدرت‌ها، ۴- خلاقیت، ۵- بغداد، ۶- زبان، ۷- ایران، ۸- خود، مضاف‌الیه هستند و کلمات: ۱- معنوی، ۲- این ۳- فارسی، ۴- جغرافیایی صفت هستند. بنابراین ۴ ترکیب وصفی و ۸ ترکیب اضافی وجود دارد. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، ج ۳، ص ۱۹۶، صفت و مضاف‌الیه)

۱۴۳- گزینه (۴)

فعل «باشم» بعد از «آسوده» و «باشد» بعد از «پای بند» به قرینه معنوی حذف شده است و در واقع بیت چنین است: در نظرم پسندیده نیست که من آسوده باشم و دیگری و پای بند باشد. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۱۶۶، حذف فعل)

۱۴۴- گزینه (۲)

«چون» در گزینه (۲) به معنای زیرا آمده، حرف ربط است و ادات تشبیه نیست. گزینه (۱) آتش هجران اضافه تشبیهی است و همچنین شاعر خودش را به شمع تشبیه کرده است: گزینه (۳) آینه حسن اضافه تشبیهی است و شاعر زیبایی و حسن را به آینه تشبیه کرده است. گزینه (۴) چمن ناز اضافه تشبیهی است. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۱۶، به نکته صفحه ۱۷ دقت کنید)

۱۴۵- گزینه (۳)

در گزینه (۳) تشبیه مشهود است و شاعر اشک خود را به باران تشبیه کرده است اما در سایر گزینه‌ها: (۱) اینکه اشک بنیاد شاعر را خواهد برد؛ (۲) اینکه جوی‌های بسیاری از اشک در کنار شاعر در جریان است و در گزینه (۴) از اشک دیده را دریا کردن و در آن غوطه‌ور شدن، اغراق است. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۲۷، اغراق)

۱۴۶- گزینه (۱)

چو شمع گر بسوزانی = اگر من را مانند شمع بسوزانی (تشبیه) / رخ عیش و سربخت (استعاره مکنیه) / برافروختن چهره یا رخ در اینجا کنایه از سرخ رو شدن و شادابی است / جناس ناقص اختلافی بین بر و سر. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، به ترتیب صص ۲۱، ۱۹، ۲۳ و ۱۴)

۱۴۷- گزینه (۴)

در گزینه (۱) را شاید: (۲) است بعد از کلمات دلجوی و جوی و در گزینه (۳) است بعد از کلمات آب و کمیاب عینا تکرار شده، ردیف است. اما در گزینه (۴) در مصراع دوم «درماندند» عاجز و ناتوان شدند، یک کلمه است و ماندند جدا از «در» نیست، بنابراین نمی‌تواند ردیف باشد (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۳۵، قافیه و ص ۳۶، ردیف)

۱۴۸- گزینه (۴)

گزینه (۱): در قالب غزل مصراع اول و مصراع‌های زوج هم قافیه است و مصراع سوم و پنجم نمی‌تواند هم قافیه باشد؛ گزینه (۲): فقط مصراع‌های زوج باید هم‌قافیه باشد؛ گزینه (۳) در قالب مسمط نیز قافیه مصراع آخر با قافیه سایر مصراع‌ها باید متفاوت باشد حال آنکه قافیه مصراع ششم (دندان) با قافیه سایر مصراع‌ها (نگران، دگران، زین سان، زیان و زندان) یکی است. بنابراین اگرچه در مثنوی عمدتاً قافیه هر بیت با قافیه سایر ابیات متفاوت است اما در این ابیات بر حسب اتفاق قافیه یکسان شده است و فقط قالب مثنوی می‌تواند درست باشد. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۳۵، قالب‌های شعری)

۱۴۹- گزینه (۳)

مفهوم مشترک بیت مورد سؤال و گزینه (۳) این است که هر چیزی که به راحتی و سهولت و خیلی زود به دست بیاید خیلی زود هم از دست خواهد رفت. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۳۱۳، متون نظم)

۱۵۰- گزینه (۱)

مفهوم گزینه (۱) مرگ است.

معنای بیت: انسان در پایان روزی می‌میرد و خاموش می‌شود و به فراموشی سپرده می‌شود. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۳۱۳، متون نظم)

۱۵۱- گزینه (۳)

معنای عبارت: بوسهل زورنی کمان سو، قصد و دشمنی را به زه کرد (و شروع کرد به بد گفتن و دشمنی) اما به هیچ وجه بدگویی‌های او مؤثر واقع نشد. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۴۲۱، متون نثر)

۱۵۲- گزینه (۱)

مُشْرِف: جاسوس، خبرچین/ انفاس کسی شمردن: کنایه از به شدت زیر نظر گرفتن/ هر چه رود: هر اتفاقی که می‌افتد/ باز می‌نماید: بازگو کند (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۴۲۱، متون نثر)

۱۵۳- گزینه (۲)

در گزینه (۱): افتادن عکس چهره زیبای معشوق در خرمن عاشق/ گزینه (۳): افتادن عکس روی معشوق در جام؛/ گزینه (۴) جلوه کردن روی معشوق در آینه بیانگر تجلی معشوق (خداوند) در جهان هستی است. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۳۱۳، متون نظم)

۱۵۴- گزینه (۲)

مفهوم مشترک بیت مورد سؤال و گزینه (۲) این است که عاشق باید به معشوق توجه داشته باشد و همه معشوق را ببیند و ارزش چشم و بینایی مطلقاً این است که انسان معشوق را ببیند. (زبان و ادبیات فارسی مدیریت اجرایی، انتشارات ساکو، تألیف باقر غلامی کلیشمی، همین کتاب، ص ۳۱۳، متون نظم)

۱۵۵- گزینه (۲)

داوطلبان گرامی!

برای دریافت دفترچه سؤالات و پاسخنامه تشریحی
سال‌های جدید به آدرس‌های زیر مراجعه فرمایید.

آدرس وبلاگ: www.zfejraee.blogfa.com

آدرس سایت: www.nashresaco.ir

